

Ügyeleti jelentések 1956 októberéből ^[1]

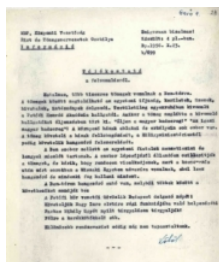
A Politikátörténeti és Szakszervezeti Levéltár 1956-os iratgyűjteményében található a Magyar Dolgozó Pártja Akadémia utcai székházában működött Központi Pártügyelet 1956. október 23. és október 30. között keletkezett iratai. A források nemcsak a forradalom fővárosi és vidéki eseményeit, hanem a pártközpont működését is tükrözik.

A Politikátörténeti és Szakszervezeti Levéltár 1956-os iratgyűjteményében (PIL 290. f.) található a Magyar Dolgozó Pártja Akadémia utcai székházában működött Központi Pártügyelet 1956. október 23. és október 30. között keletkezett iratai. A források nemcsak a forradalom fővárosi és vidéki eseményeit, hanem a pártközpont működését is tükrözik.

Október 23-án délután a tüntetés betiltásáról, szervezéséről és lefolyásáról a beérkező jelzések alapján még az iratkezelés szigorú, megszokott formájában készültek a jelentések és a feljegyzések, azonban a néhány órával később keletkezett iratokon már látható jelei vannak a pártapparátus felbomlásának, a szabályos irattermelés megszűnésének és a korábbiól eltérő ügyintézésnek (1-4. sz. dokumentumok).

Képet kapunk ugyanakkor arról is, hogy a pártvezetés hogyan próbált úrrá lenni a kezdeti fejvesztettségen és kapkodáson olyan intézkedések meghozatalával, amelyekkel biztosítani igyekezett a pártközpont működőképességét. Az MDP Politikai Bizottsága az egyes területek operatív irányítására október 24-ére virradó éjszaka szervezési, agitációs és katonai csoportot hozott létre. A döntésről készült tájékoztató feltünteti a csoportok feladatköreit, vezetőit, a csoportok házon belüli elhelyezkedését a helyiségekhez tartozó telefonszámokkal együtt. Felhívja a figyelmet arra, hogy a telefonon kapott információkon fel kell tüntetni azt, hogy ki kitől vette föl, és milyen időpontban (5. sz. dokumentum).

A munkacsoportok felállítása után kialakult ügyintézés a fennmaradt iratokban jól követhető. Állandó ügyelet megszervezésével tartották a kapcsolatot a budapesti és megyei pártbizottságokkal, egyéb szervezetekkel, magánszemélyekkel. A telefonon, kézírással felvett felhívásokat, sajtónyilatkozatokat és a táviratok szövegeit legépezték, javították és stílizálták, s a parlamenti adóstúdióinak továbbították (6. sz. dokumentum). Szemmel látható, hogy minden kezük ügyébe eső papírdarabot felhasználtak, némelyek hátoldalára sokszor fontos feljegyzések is kerültek. Több gépeelt ügyeleti feljegyzésen szerepel kézírásos megjegyzés, hogy kinek továbbították, s hogy az ügyben milyen intézkedés történt. A beérkezett jelentéseket egyenként, több példányban kisebb papírokra legépezték, ezután egy-egy példányt továbbítottak a pártvezetésnek és a munkacsoportok vezetőinek (7-10. dokumentum). A pártbizottságok jelentései alapján a vidéki eseményekről október 26-tól már összefoglalók készültek, s október 27-ére nagyjából újra helyreállt az eredeti iratkezelési rend. (11-13. dokumentumok)..

[Képgaléria megtekintése](#) ^[2]

Az MDP Központi Pártügyeletének 0,06 ifm-nyi anyaga 1956 novemberében, az Akadémia utcai székház kiürítésekor került a Párttörténeti Intézet Archivumába.

1. dokumentum, *PIL 290. f. 16. ó. e. 24. lap*
2. dokumentum, *PIL 290. f. 16. ó. e. 28. lap*
- 3-4. dokumentum, *PIL 290. f. 16. ó. e. 50-51. lap*
5. dokumentum, *PIL 290. f. 15. ó. e. 80. lap*
6. dokumentum, *PIL 290. f. 19. ó. e. 63. lap*
- 7-8. dokumentum, *PIL 290. f. 18. ó. e. 58., 63. lap*
- 9-10. dokumentum, *PIL 290. f. 19. ó. e. 6., 20. lap*
- 11-13. dokumentum, *PIL 290. f. 19. ó. e. 33. lap, 20. ó. e. 5-6., 50. lap*

Címkék:

[1956](#) ^[3]
[Magyar Dolgozók Pártja](#) ^[4]
[MDP](#) ^[5]
[jelentés](#) ^[6]
[pártbizottság](#) ^[7]
Kiadás: 6. évfolyam (2006) 6. szám

Forrás webcím: https://www.archivnet.hu/politika/ugyeleti_jelentesek_1956_oktoberebol.html

Hivatkozások

- [1] https://www.archivnet.hu/politika/ugyeleti_jelentesek_1956_oktoberebol.html
- [2] https://www.archivnet.hu/.../galeria_pop.php%3Fga_id%3D49
- [3] <https://www.archivnet.hu/cimkek/1956>
- [4] <https://www.archivnet.hu/cimkek/magyar-dolgozok-partja>
- [5] <https://www.archivnet.hu/cimkek/mdp>
- [6] <https://www.archivnet.hu/cimkek/jelentes>
- [7] <https://www.archivnet.hu/cimkek/partbizottsag>